

پیوند علم با عقلانیت در حال سست شدن است

دکتر حسین معصومی همدانی عضو هیئت علمی مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران گفت: دانشمندان هم‌اکنون بحران بزرگی ندارند. در موضوع جدایی فلسفه و علم، اعتقاد به استقلال علم به این معناست است که علم با هر اعتقاد دیگری ملازم است. حال آنکه پیوند علم با عقلانیت در حال سست شدن است.

دکتر حسین معصومی همدانی عضو هیئت علمی مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران گفت: دانشمندان هم‌اکنون بحران بزرگی ندارند. در موضوع جدایی فلسفه و علم، اعتقاد به استقلال علم به این معناست است که علم با هر اعتقاد دیگری ملازم است. حال آنکه پیوند علم با عقلانیت در حال سست شدن است.

دکتر حسین معصومی همدانی سخنران نشست "فلسفه، علم و تکنولوژی" در همایش روز جهانی فلسفه بود که با موضوع "پیامدهای گسست میان علم و فلسفه" سخنرانی کرد.

وی با اشاره به جدال میان فلسفه قاره‌ای و فلسفه تحلیلی گفت: نمایندگان فلسفه قاره‌ای چیز زیادی از علوم ریاضی نمی‌دانند. برخی از شاخه‌های فلسفه تحلیلی با علوم سر و کار دارند و علایق دینی آنها محتوای کار آنها را تعیین نمی‌کند.

وی ادامه داد: علی‌رغم تفکیکی که میان علم و فلسفه در گذشته در ایران وجود داشت اما نفوذ فلسفه در علم چه در جهان اسلام و چه در جهان مسیحیت مشهود بود. علما با اینکه فیلسوف نبودند اما نسبت به مسایل فلسفی موضع‌گیری می‌کردند. اما با ظهور علم جدید، روش‌هایی تازه مطرح شدند و در نتیجه فلسفه‌ای جدید شکل گرفت که در آن بیشتر آگاهی وجود دارد.

معصومی با اشاره به اینکه دانشمندان بحران بزرگی ندارند، از صوری شدن ریاضیات و غلبه فرمالیسم سخن گفت و تصریح کرد: در موضوع جدایی فلسفه و علم، اعتقاد به استقلال علم به این معناست است که علم با هر اعتقاد دیگری ملازم است. حال آنکه پیوند علم با عقلانیت در حال سست شدن است.

مهدی گلشنی، عضو هیئت علمی گروه فلسفه علم دانشگاه صنعتی شریف که درباره "متافیزیک، چونان پلی میان علم و دین" سخن می‌گفت، با اشاره به این نکته که بسیاری از اصول علمی از حوزه دین گرفته شده‌اند، تصریح کرد: علوم مملو از مفروضات متافیزیکی دینی هستند و بنابراین متافیزیک می‌تواند پل خوبی میان علم و دین باشد.

وی ادامه داد: دانشمندان اغلب به دلیل تعهدات فلسفی چیزی را رد می‌کنند یا می‌پذیرند اما باید توجه داشت که ادعاهای متافیزیکی نمی‌توانند بر اساس علم اثبات شوند. همچنین فرضیه دنیاهای متفاوت نمی‌توانند وجود خدا را رد کنند.

گلشنی با اشاره به این‌که دین می‌تواند بر روی فعالیت‌های دیگر تأثیر بگذارد، گفت: بسیاری از فرضیه‌های علمی از فرضیه‌های متافیزیکی اخذ شده‌اند.